

OKULDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ

Değerli öğretmenlerimiz, Öğrencilerin kendi aralarında yaşanması olası zorbalık ve şiddet olaylarında kilit rol oynamaktasınız. Ancak bu sorunla etkili bir biçimde baş edebilmek için şiddete meyilli öğrencilerin nasıl önleneceği ve kurbanların nasıl korunacağını bilip uygulamamız gerekir. Çünkü öğretmenler davranışları ile şiddeti teşvik etme, şiddete izin verme ya da şiddeti önleme potansiyeline sahiptir. Şimdi sırasıyla önerilere göz atalım.

1.Okul Yönetimini Bilgilendirin

Şiddete davetiye çıkaracak tehlikeli bir durum sezdiğinizde bu durumu en kısa sürede okul yönetimine bildirin.

2.Şiddete İzin Vermeyen Sınıf Kuralları Belirleyin

İstenen ve istenmeyen davranışların net biçimde konulması önemlidir. Ancak daha önemlisi bu kuralları öğrencilerle birlikte belirlemek ve hatta sınıf panosunda ilan etmektir.

3. Model Olun

Öğrenciler öğretmenlerini model alırlar. Şiddete başvurmayan, gücünü ve otoritesini kötü kullanmayan bir öğretmen şiddetin kabul edilebilir bir olgu olmadığı mesajını verir.

4. Şiddete ve Uyarı İşaretlerine Karşı Tetikte Olun

Şiddet ve zorbalık tehlikesi içinde olup sinyaller veren öğrencilere yardım edebilmemiz için öncelikle bu öğrencileri fark etmeniz gerekir. Bunun için de tehlike sinyali veren öğrencilerin belirleyici özelliklerini tanımanız gerekir.

5. Akademik Başarıyı Arttırıp Karakter Gelişimine Ağırlık Verin

Yapılan araştırmalarda şiddete başvuran öğrencilerin genellikle okul başarısı düşük öğrenciler arasında daha yaygın olduğu görülmüştür. Bu yüzden öğretmenler şiddete başvuran öğrencilerine yönelik özel akademik ilgi göstererek başarılarını arttırmalıdır. Ayrıca öğrencilerin özsaygı ve sosyal becerilerini geliştirmelerine yardım etmelidirler.

7. Şiddeti ve Zorbalığı Ciddiye Alın

Şiddet ve zorbalık olayına tanık olduğunuzda ya da öğrenci veya velilerden bu konuda şikâyetler geldiğinde, dikkatlice dinleyip işi ciddiye alarak gerekenleri ihmal etmemek gerekmektedir. Ayrıca öğrenci ve velileri yapılanlar konusunda bilgilendirmek önemlidir.

8. Riskli Mekânlarda ve Zamanlarda Daha Dikkatli Olun

Şiddet olayı meydana gelme riski taşıyan mekânları (kuytu yerler, okul bahçesi, sınıflar, koridorlar, tuvaletler, kantin gibi) gözetim altında bulundurun.

9. Öğrencilerinizi Tanıyın

Hem siz öğrencilerinizi hem de öğrencilerinizin birbirlerini tanımları için küçük anketler uygulayın. Birbirlerinin hobilerini, ilgilerini ve koşullarını öğrenen öğrencilerin birbirlerini anlamaları kolaylaşır. Ayrıca öğrencilerin birbirleri hakkında olumlu şeyler yazmalarına dayalı egzersizler yapın. Bu tür etkinliklerin öğrencilerin özsaygılarını yükseltme potansiyeli vardır.

10. Doğrudan Gözlemlenemeyen Şiddete Dikkat Edin

Şiddetin dışarıdan kolayca görülebilecek türleri olduğu gibi kolayca görülmeyen türlerinin de olduğu unutulmamalıdır. Örneğin fiziksel şiddet kolayca görülebilirken, küçük düşürme, dışlama ve yalnızlaştırma gibi duygusal şiddet türü kolay gözlemlenmeyebilir. Bu nedenle öğretmenlerin ara ara gözlem yapmaları gerekmektedir.

11. Şaka ile Şiddet Arasındaki Farkı Ayırt Edin

Öğrenciler bazen diğer öğrencilerle alay edip dalga geçmekte ve "şaka yaptım" demektedirler. Burada kritik nokta kendisine şaka yapılan öğrencinin bu durumdan rahatsız olup olmamasıdır. Eğer şaka yapılan öğrenci rahatsız oluyor ve bunu önleyemiyorsa, şaka yapanın niyeti ne olursa olsun yapılan şey duygusal şiddettir.

NOT: Öğretmenin bu durumu öğrencilerine açıkça belirtmesi ve şaka niyetiyle yapıyor olsa bile, başkalarını rahatsız eden her türlü söz ve davranışın kabul edilemez olduğunun altını çizmesi gerekir.

12. Öğrencilerinizi Şiddete Maruz Kaldığında

Yapabilecekleri Hakkında Bilgilendirin

Bazı öğrenciler şiddete maruz kaldıklarında korkup bir şey yapmamakta ve bu durumu kimseye anlatmamaktadır. Bazıları da müdahale etmeyip sessiz kalmaktadır. Oysa okuldaki şiddetle, zorbalıkla mücadele etmek herkesin görevidir ve öğrencilere de düşen sorumluluklar vardır. Bu nedenle öğrencilere şiddet ve zorbalığa tanıklık ettiklerinde zorbaya dur demeleri, mağduru/kendini korumaya çalışmaları, en azından en yakındaki yetişkine haber vermeleri gerektiğini belirtmek gerekmektedir.

ŞİDDET MAĞDURU ÖĞRENCİ NASIL FARK EDİLİR?

- ❖ Sosyal olarak içe kapanma
- ❖ Aşırı izolasyon ve yalnızlık duyguları
- ❖ Aşırı reddedilme duyguları.
- ❖ Şiddet mağduru olmak.
- ❖ Dalga geçilme ve tacize uğrama duyguları.
- ❖ Okula ilginin ve akademik başarının düşük olması.
- ❖ Şiddeti yazılar ve resimler ile anlatmak.
- ❖ Kontrol edilemeyen öfke.
- ❖ Fevriyet, düzenli/sürekli olarak vurma, sindirme, zorlayıcı davranışlar, disiplin öyküsü.
- ❖ Önce yaşanmış şiddet ve saldırgan davranış hikâyeleri.
- ❖ Farklılıklara toleransın olmaması ve ön yargılı olmak.

OKULLARDA ŞİDDETİ ÖNLEME (ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ)

Hazırlayanlar
Okşan BÜYÜKŞAHİN SUCU
İbrahim GÖNCÜ